

Tematický zájezd SZS v ČR 2008

Německo, Švýcarsko, Lichněstajnsko.

Jako tradičně začal letošní zájezd srazem účastníků a odjezdem ze stanoviště před autobusovým nádražím Praha-Florenc. Startovní hodinou byla první hodina úterý 27.5.2008. První zastávkou na naší pouti po sportovních zařízeních bylo město Stuttgart. Hlavní město spolkové země Bádensko-Würtenbersko má kolem 600.000 obyvatel a leží na řece Neckar v kotlině mezi výběžky Černého lesa a Švábské Alby. Město se proslavilo hlavně vývojem a výrobou automobilů (závody Daimler-Benz a Porsche) a v průmyslu optickém (závody Kodak a Zeiss – Ikon). Město je také významným lázeňským střediskem s termálními prameny, které jsou po Budapešti nejvydatnější v Evropě.

U televizní věže, která vévodí městu se nachází městské sportovní centrum. Město převzalo v

**EISSPORT-ZENTRUM
WALDAU**

90. letech sportovní areál, který za vydatného příspěvku městské pokladny slouží převážně mládeži a občanům města. Areál tvoří převážně tréninkové plochy pro celkem 15 sportů. Kromě venkovních hřišť je součástí areálu také zimní stadion a sportovní škola Waldschule. Zimní stadion – Eisssportzentrum Waldau – tvoří dvě kryté ledové plochy. Strojovna je osazena 4 kompresory Sulzer, osmiválci 8 VV 110-VMA z roku 1977. Výkon 562 m³/hod., motory 110 kW, 1450 ot./min. Chlazení

přímé s obsahem 12 tun NH₃. Odpadní teplo je využíváno pro rozpouštění sněhu ve sněžných jamách. Původní otevřené ledové plochy byl v roce 1984 zastřešeny dřevěnou konstrukcí. Jedna z hal je plně klimatizovaná a slouží převážně pro krasobruslení a veřejnost a nemá téměř žádné prostory pro diváky. Místní hokejový klub hraje až ve 4 nejvyšší soutěži. Pro veřejnost kromě veřejného bruslení se pořádají diskotéky na ledě. Pro bruslíky návštěvníky slouží půjčovny bruslí jejichž část kapacity je vyhrazena pro půjčování školám, které zde provádějí výcvik bruslení.

Vstupné pro bruslíky :

dospělí 4,50 Euro

studenti 3,50

děti 2,00

Pronájem ledové plochy na utkání činí 2.500 Euro

0 haly pečuje 10 zaměstnanců. Kromě ředitele je to 5 pracovníků správy a 4 strojníci. Během sezony využívají pro různé činnosti 15 brigádníků.

Stuttgart – město automobilů.

Tento slogan jsme měli možnost si ověřit v

muzeu nejvýznamnějšího stuttgartského podniku automobilky Mercedes – Benz, které jsme v rámci úterního programu navštívili. Samotná budova muzea je významným architektonickým dílem studia HG Merz, které s automobilkou úzce spolupracuje. Toto studio se významně podílelo na výstavbě památníku Gottlieba Daimlera v Bad Cannstattu atd. Vnější tvar budovy je založen na prolnutí dvojité spirály a lístků trojlístku. Tato na pohled složitá stavba vznikla za pouhých 30 měsíců. Celkem stavba spolkla 110 000 tun betonu a v plášti je 1.800 okenních tabulí. Budova je vysoká 47,5 m a má rozpětí jednotlivých podlaží až 33 metrů. Každé patro je i bez pilířů schopno unést až 10 nákladních automobilů. Celkem 16.500 m² výstavní plochy je rozloženo do 9 pater. Výstavní expozice je rozdělena na dva okruhy vedené ve spirále shora dolů. Samotný strop ve vstupním atriu z něhož vedou do horních pater výtahy sahá do výšky 42 m. Hlavním mottem pro návštěvníky je seznámení s historií automobilu jako dopravního prostředku a jeho vlivu na vývoj lidstva. Vstup do expozice doprovází dusot koňských kopyta také kůň

je prvním výstavním exponátem. Prohlídková trasa začíná lety 1886 – 1900, kdy Karl Benz a Gottlieb Daimler experimentují s prvními motory, které

také umísťují do prvních vozidel. Na trase se dále setkáváme s nástupem a vývojem přepřehovaných motorů v letech 1914 – 1945. První osobní automobil se vznětovým motorem, např. model 206 D, se začal prodávat již v roce 1936. Tato chronologická trasa končí současností v sekci věnované závodním a rekordním vozidlům. Sběratelská trasa začíná galerií cestovatelů a pokračuje ukázkami prvních autobusů. První „Omnibus“ sestavil p. Benz již v roce 1895 a o tři roky později ho následoval Gottlieb Daimler. První nákladní automobil vznikl v roce 1896 v dílně Gottlieba Daimlera. Konkurenční firma Benz nákladní automobil postavila v roce 1900. Tato expozice ukazuje přehled ve vývoji užitkových automobilů a autobusů po současnost. Představuje širokou škálu nejrůznějších speciálních vozidel. Významným prvkem expozice jsou vozy různých světoznámých celebrit např. limusina 770 císaře Hirohita „Pulman Mercedes“, skupiny Beatles, kabriolety 500 SL Hardyho Kruegera nebo princezny Diany. Je zde i upravený terénní automobil Mercedes G ve speciální úpravě pro papeže Jana Pavla II. Muzeum je v provozu teprve od 19. května 2007. Celá expozice obsahuje 160 historických vozidel (80 osobních, 40 užitkových a dalších 40 závodních nebo rekordních). V rámci expozice je dále umístěno dalších 1.500 exponátů.

Vstupné pro dospělé činí 8 Euro, senioři platí polovinu. Provozní doba je 9 – 18 hod. Naše téměř dvouhodinová prohlídka byla ztížena automatickým průvodcem, který nebyl v češtině, ale pro většinu osazenstva zájezdu byla nejsrozumitelnější ruština. Z oken muzea jsme mohli také spatřit zrekonstruovaný fotbalový stadion klubu VfB Stuttgart.

Ze Stuttgartu jsme se vydali na jih na návštěvu firmy ZüKo Deutschland sídlící v městečku Blumberk, poblíž německo-švýcarské hranice. Tato firma s pouhými pěti zaměstnanci se specializuje na opravy roleb WM a Zamboni hlavně na území Německa, ale částečně také v Holandsku a Rakousku. Větší

opravy dělají v sídle firmy , menší opravy provádějí u zákazníků . Dle pracovníků firmy funguje v Německu 180 výrobků firmy Zamboni a 50 roleb od firmy WM .

Program naší cesty nás dále zavedl do největšího švýcarského města – do Curychu Curych – správní středisko stejnojmenného kantonu se nachází na severním výběžku Curyšského jezera . Dnes 400.000 město má bohatou historii . Počátky osídlení zde sahají do mladší doby kamenné . Počátkem našeho letopočtu ovládli toto území Římané, kteří zde vybudovali opevněný tábor Turicum , jehož některé pozůstatky můžeme ještě dnes shlédnout v ulicích města . Ve 13.století se město stalo říšským městem, které se v druhé polovině připojilo ke konfederaci . V 16 století se Curych stal střediskem nové víry a působíštěm reformátora Ulricha Zwingliho Dnes je Curych hospodářským střediskem Švýcarska , kde sídlí universita a technické vysoké školy . Na okraji města leží letiště patřící mezi 10 největších letišť Evropy . Pod letišťem je v hloubce 18 m čtyřkolejná nádražní hala . Denně na letišti proběhne na 500 startů a přistání . 1.200 m dlouhá „ Nádražní ulice, „ spojující pozoruhodnou budovu nádraží s jezerem je nazývána „ Výkladní skříň Švýcarska „ . Tato ulice je považována za jednu z nejelegantnějších tříd světa . Končí u rušného přístavu na břehu Curyšského jezera , které má plochu 88 km².a největší hloubku 143 m . Přítokem jezera je řeka Linth a vodu odvádí

řeka Limmat do řeky Aary .

Hallenstadion – Zürcher Eisstadion

Multifunkční hala s kapacitou maximálně 13.200 diváků pořádá ročně na 150 akcí . Byla postavena již v roce 1993 . Naši výpravu přivítal ředitel této haly, kterou provozuje akciová společnost jejíž akcionářem je město Zurich a stát . Ledová plocha funguje od září do března podle programu play-off. Kapacita

pro hokejová utkání je 11.000 diváků. Z dalších zde provozovaných sportů můžeme jmenovat: tenis, házenou, gymnastiku, motocross nebo také parkurové skákání . Většinou se jedná o vrcholové akce s minimálně evropskými parametry. Tribuny v hale jsou ve spodní části přestavitelné a pod každým třetím sedadlem jsou výduchy vzduchotechniky . V 1. patře haly je restaurace s kapacitou 1000 míst . V dalších patrech jsou konferenční místnosti a Sky-boxy pro které slouží vlastní restaurace . Pro diváky je připraveno 21 bufetů . Hokejová utkání zajišťuje 40 pořadatelů , jejichž počet se pro akce o polovinu navyšuje . Hala má 25 kmenových zaměstnanců a za rok se zde vystřídá na 400 až 500 brigádníků . Tréninky a činnost mládežnických mužstev se provádějí v 500 m vzdáleném tréninkovém centru . Šatny pro sportovce v hale jsou skromně zařízeny, sedadla jsou sklopná a nad nimi jsou na zdi upevněny policičky . Voda pro tvorbu ledové plochy je upravována demineralizací . Pro úpravu slouží benzínová rolba Zamboni . Strojovna je vybavena dvěma pístovými šestiválcovými kompresory SABROE . Chladicí systém nepřímý obsahuje 2.500 kg NH₃ a 15.000 l glykolu . Rozvodný kanál je uprostřed . Kompresory jsou propojené s tepelným čerpadlem, které využívá odpadové teplo . Druhé tepelné čerpadlo slouží spolu se dvěma plynovými kotli pro vytápění haly . Tepelná kapacita představuje výkon 2 MW . Vzduchotechnika má kapacitu 60.000 m³/hod. Po ubytování v hotelu Hilton, které sponzorovala firma Zamboni nacházejícího se v blízkosti curyšského

letiště jsme odjeli na společnou večeři do města , po níž následovala individuální prohlídka večerního města . Na zpáteční cestě do hotelu jsme si vyzkoušeli spolehlivost švýcarské železnice na trase z města na letiště . Z letiště jsme pokračovali hotelovým minibusem .

Ve středu ráno jsme se přesunuli autobusem do firmy ZuKo Wetzikon . Tato firma provádí opravy strojů na úpravu ledových ploch – Zamboni a WM . Nebyla to naše první návštěva v této firmě celkem jsme zde byli již potřetí . Na této návštěvě jsme byli doprovázeni zástupcem firmy Zamboni pro Evropu – p. Baldingrem . Ve firmě ZuKo jsme si prohlédli výrobní haly a také sklady, v nichž jsme mohli spatřit další výrobky této firmy . Nosným programem se stávají mechanizační prostředky na údržbu a úklid městských ulic, parků a sportovních zařízení . Audiovizuální program nás seznámil s výzkumem

mechanických vlastností mantinelů při nárazech hlavou hráčů . Tento výzkum se provádí v rámci EU a je zaměřen na ochranu hokejistů proti těžkým úrazům hlavy . Je požadován mantinel , který by byl

ve spodní části pružnější , aby nedocházelo k nebezpečným úrazům hlavy . Další část dne jsme strávili na břehu curyšského jezera v městečku Rapperswil – desetitisícové město , jemuž vévodí zámek ze 13 . století . Význam původní osady vzrostl ve 14. století, kdy zde byl vybudován most spojující břehy jezera . Tento byl v 19 . století nahrazen kamennou hrází po níž dnes vede železnice a silnice . Hala místního prvotřídního klubu je v současné době stále v rekonstrukci , která začala před dvěma roky zvýšením střechy o cca 5 m . Současná kapacita haly je 4.000 sedících a 2.100 stojících diváků . Ve V.I.P. prostorech je místo pro 330 hostů . Nejenom hala , ale i ostatní sportoviště kolem jsou majetkem města , které jejich provoz a náklady financuje . O chod haly se starají 3 technici , hokejový klub se stará o úklid prostor v hale . Strojovna haly je osazena 4 pístovými , šestiválcovými kompresory SABROE . Chlazení je nepřímé se 350 kg čpavku . Strojovna chladí také venkovní otevřenou plochu , kterou využívají hlavně hobby - kluby a veřejnost . Pro veřejnost , jak je ve Švýcarsku obvyklé , slouží půjčovna bruslí . Hodinový nájem haly činí 250 Šf , venkovní plocha stojí 200 Šf. Vstupné pro brusličku veřejnost je 6 Šf pro dospělé a 3,5 Šf pro děti . Hokejový klub má 15 družstev , takže obě plochy jsou neustále plně vytížené . Pro všechna družstva je však zatím k dispozici pouze 6 šaten . Šatna A družstva se nachází přímo za střídačkou . Úpravu ledu zajišťují dvě rolby – Zamboni a WM Evolution – elektro . Mantinely jsou výrobkem italské firmy ENGO .”

Další zastávku jsme učinili v Lucernu - třicetitisícovém městě je hlavní dominanta světoznámý dřevěný most o délce 170 a vodárenskou věží. Tento most byl částečně zničen požárem v roce 1993 a byl záhy obnoven a uveden do původního stavu. Zdejší arénou nás provázela rodilá krajanka, která zde působí od roku 1969. Dále nás doprovázel ředitel p. Stefan Schafer a jeho technický náměstek Bruno Wolf. Název arény, který dnes používá „Swiss Life Aréna

zařízení komplexu je velká kuchyně, která dokáže připravit pokrmy až pro 2.500 strážníků. Proto slouží k zásobování mnohých kulturních a společenských akcí ve městě a okolí. Střední program jsme zakončili na břehu jezera Luzern See, které je součástí jezera Vierwaldstatter See. Toto jezero je čtvrtým největším jezerem Švýcarska. Zajímavá je jeho délka – 38 km a také hloubka – 214 m. Město Luzern je sedmdesátitisícové správní středisko se silným cizineckým ruchem. Z jeho bohaté historie stojí za povšimnutí, že se v roce 1332 jako čtvrtý člen připojilo k nově vzniklé konfederaci. Město je rozloženo na březích řeky Reuss a jeho středověká část je chráněna hradbou s devíti věžemi. Přes řeku vedou dva historické dřevěné mosty s bohatou obrazovou výzdobou Kappelbrücke (postaven 1333) a Spreuerbrücke (postaven 1408). V městě jsme se ubytovali v NH hotelu nedaleko jezera. Po ubytování bylo ještě dostatek času na individuální prohlídku města. Čtvrtek byl vyhrazen vysokohor-

Munchu (4.099 m) a Jungfrau (4.158 m). Jméno Jungfrau dostala hora podle jeptišek augustiánského kláštera v Interlaken. Místy jsme se ocitli v tunelech, které chrání trať proti lavinám. Délka závěrečného úseku činí 9,5 km s převýšením 1.400 m. Z této délky je 7 km vedeno v tunelu, který vede po severní straně Eigeru. V závěrečné části vlak zastavuje ve vyhlídkové stanici Eigerwald (2865 m), kde lze ze tří vyhlídkových oken spatřit jezero

„získali dle sponzora, pojišťovny Swiss Life, která před 5 roky zaplatila přestavbu haly. Provozovatelem je a.s. v níž má město 60 % podíl. Zařízení si musí na sebe vydělat, takže pořádá různé akce, schůze, koncerty apod.. Při letošním ME v kopané zde proběhne velká projekce všech utkání, která přenáší televize. Původní stadion byl s přírodním ledem, strojní zařízení se montovalo pře 42 lety a je stále funkční. Součástí komplexu je kromě haly venkovní otevřená plocha a dále curlingová hala, která patří mezi nejhezčí haly pro tento sport ve Švýcarsku. Venkovní plocha má průměrnou obsazenost cca 10 hod. denně. Při bruslení veřejnosti je část ledové plochy vymezena pro začínající bruslaře. Veřejnosti slouží jako obvykle půjčovna bruslí. Pro děti stojí 5 Šf, pro dospělé 8 Šf a nabroušení přijde na 13 Šf. Část kapacity půjčovny patří městu, které půjčuje brusle školám bezplatně pro výuku bruslení. Pro hobby hokejisty lze zapůjčit kompletní hokejovou výzbroj. Hala má kapacitu 4.000 sedících a 1.200 stojících diváků. Ledová plocha je provozována v období září – březen. Pro tvorbu ledové plochy se používá pouze přefiltrovaná voda z jezera. Rolby jsou dvě – benzínová Zamboni a elektrická ENGO. Chlazení nepřímé se 700 kg čpavku a následným glykolem. Odpadové teplo kromě využití v technologii haly vytápí ještě přílehlou školu. Strojovna je osazena dvěma osmiválcovými kompresory SULZER z roku 1966 s motory 110 kW,

ské části Švýcarska – Alpám. Autobusem jsme se přepravili do nadmořské výšky 944 m, které udává městečko Grund. Z nádraží tohoto městečka jsme se vydali úzkorozchodnou horskou železnicí do stanice Kleine Scheidegg ležící již ve výšce 2061 m n.m. Odtud jsme pokračovali dalším vláčkem ve směru

Thun, údolí Grienwaldu a pohoří Jura, Schwarzwald a Vogézy. Další vyhlídková stanice Eismeer (3.160 m) se nachází na jihovýchodním úbočí Eigeru. Dále stoupá železnice skalami Munchu k vrcholové stanici (3.454 m). Z Jeskyně konečné stanice jsme vyjeli výtahem na vyhlídkovou plošinu vybudovanou na skalnaté ostruzi u meteorologické stanice ve výšce 3.573 m. Bohužel žádné daleké výhledy se nekonali vzhledem k nízké oblačnosti, z níž na nás padaly sněhové vločky. Čerstvé povětří, oproti vzduchu v tunelech, zjevně všechny osvěžilo, stejně jako slabé sněžení. Dalším výtahem jsme sjeli do tzv. Ledového paláce, kde jsme mohli shlédnout různé barevně nasvícené ledové sošky vytesané do věčného ledu ledovce Aletschgletscher, který je největším evropským ledovcem. Zpět do výchozí stanice jsme se vraceli stejnou vlakovou soupravou již za deště. Po horském výletu jsme si ještě prohlédli sportovní zařízení městečka Grindenwaldu, které se rozkládá v údolí říčky Schwarze Lutschine. Městečko je střediskem vysokohorské turistiky a zimního lyžování a bývá někdy nazýváno „městem ledovců“. Zdejší malá hokejová hala je v provozu 10 měsíců v roce se začátkem v polovině července. Kapacita haly činí 450 sedících a 1.000 stojících diváků. Součástí komplexu je čtyřdráhová curlingová hala, v níž se v letní přestávce provozuje lezecká stěna, tenis nebo nohejbal. V této části je ledová plocha v období říjen – březen. Ledová plocha v hlavní hale slouží krasobruslařské a bruslařské škole pro výuku. Hala byla postavena v roce 1975, aby rozšířila možnosti sportovního vyžití pro návštěvníky města, kde je hlavním sportem lyžování. Chlazení je přímé – 3,5 t NH₃. Dva kompresory SULZER K 90 2 B z roku 1973 mají motory 132 kW s 950 ot./min. Odpadové teplo je využíváno pro vytápění šaten a restaurace. Ve vstupní hale stadionu má město zřízeno informační středisko a využívá také garáže umístěné pod ledovou plochou (180 stání). Hala

do sedla hory Jungfrau, která má 3.554 m n.v. Cestou jsme obdivovali krásnou přírodu a daleké výhledy na zasněžené vrcholy Eigeru (3.970 m),

které mají 975 ot./min. Součástí restauračního

má 4 zaměstnance a její provoz zajišťuje soukromá firma dotovaná z městské pokladny . Prostory haly převážně využívá pro svoje aktivity město . Den jsme ukončili v městě Interlaken ve výrobě čokolády SCHUH . Po zaplacení vstupního poplat-

ku , který kromě výkladu posloužil jako nákupní žeton , jsme byli seznámeni s principem výroby čokolády a surovinami , z níž se vyrábí . Měli jsme velkou možnost ochutnat bohatost a různorodost výrobků firmy , která čokoládu vyrábí již téměř 200 let Ubytování jsme byli přímo v Interlaken v hotelu BEAUSITE poblíž centra . Večerní čas jsme využili k procházce po městečku a přátelskému posezení . Interlaken - město mající 13.000 obyvatel se rozprostírá mezi jezery Thuner See a Briener See . Město je velkými klimatickými lázněmi a patří k nejznámějším sportovním střediskům Švýcarska . S okolím je spojeno množstvím lanovek a několika vy-

sokohorskými drahami . Počátky zdejšího turistického ruchu spadají do 17.století , kdy se začaly konat výlety do hor . Největší rozkvět nastal ve století 19 . , díky vybudované železnici a silnici , které umožnili rychlejší a pohodlnější spojení s okolním světem . Páteční program nabral kurz k domovu a před polednem jsme byli v hlavním městě středoevropského knížectví Lichtenštejnska – ve Vadúzu . Vadúz - pětitisícovému městu ležícímu na pravém

břehu řeky Rýna vévodí zámek v němž sídlí vládnoucí rod Lichtejnštejnů . Město , které bylo založeno již ve 13.století je dnes sídlem úřadů , parlamentu a je také průmyslovým centrem této malé zemičky . Ve městě je sídlo mnohých nadnárodních bank , které díky svým benevolentnějším nárokům na klientelu jsou ve světě velmi vyhledávané a z jejich přítomnosti má země vysoké příjmy . O existenci průmyslové výroby jsme se přesvědčili při návštěvě firmy HOVAL . Tato firma produkuje tepelnou techniku , klimatizace hal , tepelná čerpadla a jiné . Na nádvoří nás uvítal vedoucí oddělení exportu pro východní Evropu . V předváděcí síni jsme následně mohli shlédnout průřez sortimentem výrobního programu .

Viděli jsme otopné kotle s různým topným médiem , tepelná čerpadla , kotle pro rekuperaci nebo halové klimatizace . Následovala prohlídka výrobních hal , kde jsme shlédli vysokou mechanizaci a automatizaci výroby . Velmi zajímavé byly např. děrovací stroje

nebo plná automatizace povrchové úpravy výrobků . Všechny výrobky pro klimatizaci a topení jsou řízeny měřicím a regulačním systémem dodávaným od firmy SAUTER . Prohlédli jsme si také kontrolní a vývojové středisko firmy . Po prohlídce firmy jsme se přesunuli do centra Vadúzu a následovala individuální prohlídka . Poslední zastávkou našeho zájezdu bylo město Rosenheim , které leží poblíž hranic Německa a Rakouskem .

Rosenheim – hornobavorské město s 52.000 obyvatel leží na levém břehu řeky Inn . Je významným průmyslovým a obchodním střediskem a městem se stalo pře 780 lety . Toto město a jeho zimní stadion jsme poprvé navštívili při našem prvním výjezdu na západ v roce 1990 . Tehdy zde měli družstvo , které se stalo mistrem Německa a

jeho trenérem byl Jan Starší . Dnešní hokejový tým hraje pouze 2.ligu . Před 18 lety měl tým bohatého sponzora firmu MAROX . Zimní stadion je majetkem města . Školy , krasobruslaři a ligové družstvo bruslí

zdarma . Ostatní družstva platí . Místní družstva platí 85 Euro/hod . , cizí 95 Euro/hod . Kapacita haly je 6.000 diváků . Větrání haly je pouze přirozené , bez klimatizace . Topení je plynové a voda je pro topení upravována chemicky . Chlazení s přímým odparem NH3 . Strojovna je vybavena dvěma kompresory SUMAK PM 125-76-6 vyrobenými v roce 1987 . Kompresory jsou šestiválcové , pístové s motory 83 kW . Ledová plocha je upravována dvěma rolbami ZAMBONI , které slouží již 20 roků . Jedna je benzínová a druhá je elektrická . O chlazení se starají 4 zaměstnanci pracující ve dvou směnách . Po

prohlídce ZS následovala ještě téměř dvouhodinová individuální prohlídka města . Ve večerních hodinách jsme se vydali na cestu k našim hranicím . Do Prahy jsme přijeli za ranního rozbřesku kolem páté hodiny . Účastníci tématického zájezdu hodnotili tento zájezd velmi kladně vzhledem k vysoké úrovni jak technické tak poznávací a poděkovali vedení zájezdu za opravdu příjemný zážitek .

Fotografie ze zájezdu jsou pro účastníky k dispozici na CD . V případě zájmu kontaktujte pana Cvetlera na telefonním čísle: +420 220 800 842 nebo e-mailem: cvetler@centrum.cz .